

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 03 (275)

Ceturtdiena, 2017. gada 30. marts

- Kultūras ziņas

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Jaunākās grāmatas Suntažu bibliotēkā

- EKO diena Suntažos

- Kurelieši un Aleksandrs Druviņš

- Par pērnā gada zāles dedzināšanu

- Mācītājs Emīls Lopenove

Foto Jānis Freibergs

“Katra lauku saimniecība vai lauku sēta ir mūsu valsts lepnums un gods. Redzot Latvijas skaistāko lauku saimniecību īpašnieku paveikto, aicinu visus Latvijas iedzīvotājus iedvesmoties no šiem piemēriem un sakopt savas mājas ceļā uz Latvijas valsts simtgadi. Tā varētu būt lieliska dāvana mūsu Latvijai un tās cilvēkiem, kuru var uzdāvināt ikviens no mums. Rādīsim savas skaistās un sakoptās mājas un saimniecības un leposimies ar tām!”

(Latvijas valsts prezidents Raimonds Vējonis)

PAR PĒRNĀ GADA ZĀLES DEDZINĀŠANU

Apkopojot statistikas datus par pērnā gada sausās zāles (turpmāk — kūla) ugunsgrēkiem valstī 2016. gadā, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk - VUGD) informē, ka 2016.gadā valstī reģistrēti 2650 kūlas ugunsgrēki, kas ir par 2.2 1% mazāk nekā 2015.gadā.

VUGD vēlas atgādināt, ka:

- Kūlas dedzināšana apdraud cilvēku īpašumu, veselību un dzīvību.

- Kūlas dedzināšana nevar būt kontrolēta. Vēja un citu apstākļu ietekmē, degšanas virziens var mainīties, liesmas var strauji izplatīties un pārnesties uz ēkām.

- Kūlas ugunsgrēku skaitam un platībām pieaugot, sākas arī pirmie mežu ugunsgrēki.

- Kūlas ugunsgrēki var būt tikai tajās vietās, kur nav sakopts un rudenī nopļauta zāle. Kūlas dedzināšana - tas nav veids, kā sakopt neapsaimniekotās un nesakoptās teritorijas. Turklāt neapsaimniekoti ir ne vien lauki, bet daudzviet nesakoptas ir pilsētu teritorijas.

- Kūlas ugunsgrēku skaits, degšanas platības un aktivitāte katru gadu ir atkarīga no laikapstākļiem un cilvēku apziņas.

- Kūlas dedzināšana nodara būtisku kaitējumu dabai un tās bioloģiskajai daudzveidībai. Turklāt dedzinātas tiek arī putniem nozīmīgās mitrās pļavas, ezeru un upju palienes.

- Pēc sausās zāles nodedzināšanas zeme nepaliek vērtīgāka un auglīgāka.

Lai mazinātu kūlas ugunsgrēku daudzumu un radītās sekas saistībā ar kūlas ugunsgrēkiem, VUGD kontrolē, vai tiek ievērotas Ministru kabineta 2016.gada 19. aprīļa noteikumu Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" (turpmāk — Ugunsdrošības noteikumi) prasības. Ja konstatēts pārkāpums, tiek uzākta administratīvā lietvedība saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu (turpmāk — LAPK).

Paredzētie sodi:

- atbilstoši LAPK 179.panta ceturtajai daļai par kūlas dedzināšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām 280 līdz 700 euro;

- atbilstoši LAPK 51. panta otrajai daļai par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 140 līdz 700 euro, bet juridiskajām personām no 700 līdz 2900 euro;

- saskaņā ar Ugunsdrošības noteikumu 6. punktu, personas pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku. Par šīs prasības pārkāpšanu, atbilstoši LAPK 179.panta pirmajai daļai VUGD uzliek naudas sodu fiziskajām personām no 30 līdz 280 euro, bet juridiskai personai — no 280 līdz 1400 euro.

EKO DIENA SUNTAŽOS

Atkritumu apsaimniekotājs „Ķilupe” piedāvā iedzīvotājiem, uzņēmumiem un pašvaldības iestādēm iespēju ērti un bez maksas atbrīvoties no nolietotas elektrotehnikas.

Nolietota sadzīves elektrotehnika ir videi kaitīgi atkritumi, un šos priekšmetus nedrīkst mest sadzīves atkritumu konteineros. Minētās iekārtas satur sastāvdaļas, kas nonākot vidē vai saskarē ar cilvēku, var būt ļoti kaitīgas.

2017. gada 11. maijā no Suntažu pagasta iedzīvotājiem bez maksas tiks pieņemta visdažādākā nolietotā sadzīves elektrotehnika – televizori, ledusskapji, veļasmašīnas, trauku mazgājamās mašīnas, datori un monitori, radioaparāti, mūzikas centri, magnetolas, telefoni, putekļusūcēji, gludekļi, fēni, tējkannas, blenderi un cita mazā virtuves sadzīves tehnika, mobilie telefoni un to lādētāji utt. Atgādinām, ka nolietotās elektropreces

nedrīkst būt izjauktas, t.i., piemēram, ledusskapim jābūt ar kompresoru, televizoram ar kineskopu, attiecīgi datoram ar mātes plati utt.

Tāpat SIA „Ķilupe” bez maksas piedāvā no iedzīvotājiem savākt šādus jau iepriekš sašķirotus un iepakotus atkritumus:

- makulatūru (grāmatas, avīzes, žurnāli);
- PET pudeles;
- dienasgaismas spuldzes;
- baterijas;
- stikla pudeles un burkas.

Nolietotās elektrotehnikas un šķirotu atkritumu izvešana Suntažos notiks 2017. gada 11. maijā.

Izvešana iepriekš jāpiesaka SIA „Ķilupe” pa tālr. 65071222, 29104053 vai rakstot uz e-pasta adresi kilupe@gmail.com.

SIA ĶILUPE

SKOLU ZIŅAS

Suntažu internātpamatskolas r.c. skolotāju darbs pavasara brīvlaikā

No 13.marta līdz 17.martam - skolēnu pavasara brīvlaiks. Tas ir laiks, kad skolēni atpūšas, bet skolotāji ražīgi strādā, apgūstot jaunas prasmes un iemaņas dažādos profesionālās pilnveidesursos, semināros, dalās pieredzē gan ar savas skolas skolotājiem, gan citu skolu skolotājiem, piedalās konferencēs risina dažādus ar skolas darbu, mācību darbu saistītus problēmjautājumus, pārrunā, izanalizē paveikto, secina par pilnveidojamo.

14.martā Suntažu internātpamatskolā r.c. visiem skolas darbiniekiem notika Latvijas Pašvaldības mācību centra rīkotās apmācības "Interneta atbildīga un droša

lietošana".

15.martā Attīstības centra "Temps" direktors Jānis Broks vadīja semināru "Efektīvas komandas veidošanas metodes un stratēģijas". Apmācības noritēja atraktīvi un interesanti, iesaistot klātesošos diskusijā.

17.martā SIA "MEDIA CONTROL" ugunsdrošības speciāliste Justīne Zirne vadīja kursus "Instruktāžas ugunsdrošības noteikumos", vēlreiz pārbaudījām savas zināšanas, pildot testu.

Līdztekus daudzajām sanāksmēm, tikšanās reizēm un mācībām, skolotāji čakli sakārtoja dokumentus, stundu darba materiālus un kabinetus, lai darbs pēc brīvdienām ritētu pēc iespējas raitāk!

Direktores vietniece audzināšanas darbā Sanita Lapsa

SKOLU ZIŅAS

"ESI LĪDERIS!"

"Esi Līderis!" – ir Vislatvijas skolu projekts, kas jau 17 gadus dod iespēju skolēniem iegūt daudzpusīgas zināšanas uzņēmējdarbībā un personības attīstībā. Projektā jau ir piedalījušies 12036 skolēnu no 152 skolām.

Projekta „Esi Līderis!” mērķis ir veicināt skolēna zināšanu un prasmju apguvi, attieksmes un vērtību veidošanos, lai motivētu mūžizglītbai un apzinātai karjerai.

Projekta ietvaros 10.-12. klašu skolēni apgūst profesionālās pilnveides izglītības programmu "Uzņēmējdarbības pamati", kas ir akreditēta (akreditācijas lapa Nr.A15562) un par tās apgūšanu tiek piešķirta valsts atzīta profesionālās pilnveides apliecība.

Suntažu vidusskola projektā iesaistās trešo gadu. Šobrīd divdesmit viens 10.-12. klases skolēns apgūst šo programmu. Konkursi, ideju sanāksmes, attīstības un biznesa spēles, ideju un uzņēmējdarbības inkubatori, izziņošie ceļojumi pa Eiropu un vēl daudzi citi personības un karjeras prasmju attīstoši pasākumi 3 gadu garumā.

Un, protams, patstāvīgs darbs katra priekšmeta apgūvē, jo skolotāja Rīta Glaudiņa ir konsultants neskaidro jautājumu izanalizēšanai, kopīga tikšanās ir reizi nedēļā. Pārējais uz pašu skolēnu pleciem. Katras tēmas noslēgumā jaunieši raksta noslēguma darbu.

Skolēni par aizraujošāko aktivitāti uzskata "Biznesa spēles", kas ir ļoti daudzveidīgas. Šajā gadā esam piedalījušies tajās 2 reizes - Cēsvainē un Madonā. Mūsu meitenes Ilze Glaudiņa un Evija Andersone ieguva 3.vietu no 20 komandām un dosies uz finālu Rīgā. Bet aprīlā beigās,

Foto Gunta Būmeistare

"Biznesa spēles" Madonā. No kreisās Una Bergmane, Signe Zutere, Ilze Glaudiņa, Evija Andersone, Jūta Buklovskā, Laura Ozola, Beatrise Ūdre, Līga Katrīna Linde

četras programmas dalībnieces pievienosies to laimīgo pulciņam, kas dosies izglītojošā ceļojumā uz Itāliju. Pavasara brīvdienās darbojāties, radot pavasarīgu noskaņu pils parkā, projektā "Es savai videi".

Programma "Starts" skolēniem tiek piedāvāta paralēli pamatskolā apgūstamajiem priekšmetiem skolā, kas virza jaunieši uz mērķu izvirzīšanu, savas individualitātes apzināšanu, personības veidošanu, izpratni par nākotnes iespējām. Nākamajā gadā plānojam projektā iesaistīt 8.un 9.klasi.

Projekta "Esi līderis!" koordinatore Suntažu vidusskolā Gunta Būmeistare

SUNTAŽU DĀRGUMS – ANDRIS LINDE

Sagaidot Latvijas simtgadi, Latvijas Okupācijas muzejs tika izsludinājis radošo darbu konkursu 7.-12. klašu skolēniem "Cilvēki – Latvijas novadu dārgumi". Katrā pagastā un novadā ir cilvēki, kuri plašākai sabiedrībai maz zināmi, bet kuri gandrīz 100 gadu garumā ir devuši nozīmīgu ieguldījumu vietējā mērogā un ir vietējās sabiedrības balsti un virzītāji. Konkursa mērķis ir atklāt un darīt zināmus plašākai sabiedrībai šos vietējos dārgumus. No Suntažu vidusskolas dalībai konkursā pieteicās 12.klases audzēkne Ilze Glaudiņa, viņa izveidoja videofilmu par bijušo skolotāju un mākslinieku Andri Lindi, kura devums Suntažu pagastā ir nenovērtējams. Darbi bija jāpublicē internetā 13.februārī, tie tika vērtēti pa novadiem. Ilzes Glaudiņas veidotais video tika izvirzīts Vidzemes novada pusfinālam, kas notika 22.martā Valmieras Valsts ģimnāzijā. Pusfinālam bija jāizveido prezentācija par savu paveikto darbu un gūtajām atziņām. No 12 pusfināla dalībniekiem 3 labākie tika izvirzīti finālam, kas notiks 9.maijā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Liels prieks ir par Ilzes veikumu, jo arī viņas darbs ir izvirzīts uz finālu. Paldies Andrim Lindem un pārējiem video tapšanas procesā iesaistītajiem par atsaucību, atbalstu un ieinteresētību šajā projektā.

Konkursa ietvaros tapušais video par Andri Lindi ir apskatāms interneta vietnē www.youtube.com, ierakstot Andris Linde.

Rīta Glaudiņa

Foto no personīgā arhīva

Ilze Glaudiņa Valmierā pēc sava projekta prezentācijas

Aicinām nākamās piecgadniekus ar vecākiem uz iepazīšanās pasākumu Suntažu vidusskolā 27. aprīlī plkst. 10.00!

Pēc neliela koncerta iesim rotaļās un veidosim radošu darbiņu. Vecākiem tikšanās ar audzinātāju Edīti Strīķi. Iespējama arī individuāla tikšanās, zvanot pa telefonu 27839814.

SKOLU ŽIŅAS

Mēs lepojamies!

Kā jau katru, gadu arī šogad Suntažu vidusskolas desmitās un vienpadsmitās klases skolēni 10. februārī prezentēja savus vienu vai divus gadu rakstītos zinātniski pētnieciskos darbus - tie bija ļoti daudzveidīgi un interesanti, pārstāvot arī dažādus mācību priekšmetus.

Kopumā izvērtējot, darbus divi vidusskolēnu darbi tika izvirzīti no skolas uz novada ZPD prezentāciju – Signe Zutere (11. klase) ar tēmu "Ģimenes fotogrāfija tehnoloģiju laikmetā" sekcijā kulturoloģija (vadītāji – Ieva Glūdiņa un Andris Linde) un Jūta Buklovska (11. klase) ar tēmu "Fizisko aktivitāšu ietekme uz atmiņu", sekcijā veselības zinātne (vadītāja – Ilona Kārklīņa), šogad bija arī novitāte - tika iekļauti skolēni arī no 9. klasēm, tāpēc no Suntažu vidusskolas tika izvirzīts arī Toms Valdemārs Eiduks (9. klase) ar tēmu "Ūdens elektrolīzes iekārtas izgatavošana un tās efektīvas darbības parametri", sekcija inženierzinātne (vadītāja – Ilona Kārklīņa). Darbi tika noformēti atbilstoši noteikumiem, tad tos izvērtēja divi recenzenti - viens pašu izvēlēts, otrs no novada komisijas.

22. februārī, Ogres Valsts ģimnāzijā norisinājās Ogres novada skolēnu zinātniski pētniecisko darbu (ZPD) konkurss, kurā tika noskaidroti tie skolēni, kuri pārstāvēs Ogres novadu Rīgas reģionālajā konferencē.

ZPD konkursā piedalījās 9., 10., 11. un 12. klašu skolēni no Ogres Valsts ģimnāzijas, Ogres 1.vidusskolas, Jaunogres vidusskolas, Madlienas vidusskolas, Suntažu vidusskolas. Pavisam konkursam tika pieteikti 19 zinātniski pētnieciskie darbi, kuri tika sadalīti humanitārajā un dabaszinību blokos.

Novada kārtu izturēja divi mūsu skolēni, iegūstot 1. vietas – Signe Zutere un Toms Valdemārs Eiduks, kuri tālāk piedalījās Rīgas reģiona izglītojamo zinātnisko darbu klātienē konferencē – 22. un 23. martā. Latvijas Universitāte sadarbībā ar Valsts izglītības satura centru ESF projekta "Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai" (projekta Nr. 8.3.2.1./16/I/002) ietvaros organizē Rīgas reģiona, t.sk. Rīgas pilsētas, reģionālā līmeņa skolēnu zinātnisko konferenci. Reģiona kārtā darbi tika nosūtīti elektroniskā veidā, kur tos izvērtēja

Skolotāja Ilona Kārklīņa, Jūta Buklovska, Toms Valdemārs Eiduks, Signe Zutere, skolotāja Ieva Glūdiņa

Foto Guntā Būmeistare

speciāla komisija, kā recenzenti un komisiju dalībnieki tika piesaistīti LU akadēmiskais personāls un doktoranti un mūsu abu skolēnu darbi tika izvirzīti reģiona otrajai kārtai, kur notika darbu prezentācija.

Mūsu skolēni godam pārstāvēja Suntažu vidusskolas godu, saņemot augstākās pakāpes diplomus, līdz ar to iespēju piedalīties Latvijas 41. izglītojamo zinātniskajā konferencē valsts līmenī, kas notiks Latvijas Universitātē, Latvijas Kultūras akadēmijā, Latvijas Mākslas akadēmijā, Rīgas Tehniskajā universitātē un Rīgas Stradiņa universitātē no 2017. gada 21. līdz 23. aprīlim, kur viņiem būs jāgatavo stenda materiāls un ar to jāiepazīstina interesenti, kā arī jāiepazīstina žūrija.

Novēlēsim viņiem veiksmi un izturību, un paldies visiem, kas atbalsēja un palīdzēja skolēnu sagatavošanā, jo sevišķi fizikas skolotājai Lolītai Villerei, kas deva vērtīgus padomus un labojumus.

Prieks, ka mūsu skolā ir zināt, pētīt un darīt gribošī skolēni!

Suntažu vidusskolas skolotāja Ilona Kārklīņa

Veselības nedēļa

Nedēļa no 6.-10. martam skolā tika pavadīta uz pavasarīgās un izzinošās nots, notika dabaszinību - veselības nedēļa, kuras ietvaros notika dažādas veselīgas, sportiskas un izzinošas aktivitātes. Nedēļa iesākās ar jautrajiem starpbrīžiem sākumskolai, kurus vadīja skolēnu pašpārvaldes meitenes Jūta Buklovska un Monta Barkāne. Vecāko klašu skolēniem visas nedēļas garumā bioloģijas un veselības mācību stundās tika aktualizēta tieši dabaszinību tēma. Bet piektdiena, kas šogad nosaukta par "Saulaino piektdienu", izvērsās saulaina un aktīva visām klasēm. Tika piedāvātas šādas aktivitātes: 1.-4.kl. "Ej, sajūti, ieraugi, domā, atbildi"- spēle ar ikdienā nepieciešamām

Foto Signe Zutere

Foto Signe Zutere

zināšanām (Monta Barkāne), Sporta aktivitātes ar klases saliedēšanas elementiem (Daniels Krūze, Artis Farins), "Atmini augļus" (Krista Barane). Uz kopīgu pavasarīgu dziesmiņu aicināja Līna Millere.

Bet vecāko klašu skolēniem bija jāapmeklē dažādas „stacijas”, kurās bija jāpilda gan fiziski uzdevumi, gan arī uzdevumi, kuri pārbaudīja zināšanas par dabu, uzturu, veselību. Uzdevumus gatavoja katras klases skolēni un darbu autori bija arī tiesneši. Šī nedēļa bija prieka pilna, bet nākamā - vēl patīkamāka, jo mūs sagaidīja pavasara brīvlaiks.

Paldies skolotājām Ilonai Kārklīņai un Guntai Būmeistarei.

Signe Zutere, 11.klases skolniece

KULTŪRAS NAMĀ

Augstu laktā pulksten septiņos

25.februārī uz ikgadējo sadanci Suntažu kultūras namā pulcējās vidējās paaudzes deju kolektīvi no dažādiem novadiem. Viesu kolektīvus sirsnīgi uzņēma Suntažu kultūras nama VPK "Sunta" dejojāji un viņu vadītāja Skaidrīte Andževa. Deju svētku gaidās tika izdejošanas gan lustīgas, gan liriskas dejas, skatītājus izklaidēja Suntažu gailis un no aizkulisēm "Suntas" dejojāju izpildījumā starp dejām bija dzirdami joki par gaili un vistu tēmu. Koncertā piedalījās deju kolektīvi: "Stopiņš" (vad. Aiga Medne), "Grieži" (vad. Sanda Čīle), "Līksme" (vad. Iveta Kļaviņa), "Svirlauka" (vad. Liene Liniņa), "Sidgunda" (vad. Māra Gaile – Dišereite), "Lustīgais" (vad. Guna Stankeviča), "Cīpars" (vad. Aija Šrādere). Koncerta izskaņā "Suntas" dejojāji un viņu vadītāja Skaidrīte Andževa teica paldies visiem dejojājiem un skatītājiem – paldies, ka atradāt laiku šovakar būt šeit, kopā ar mums!

Agnese Brauna

Dejo Suntažu kultūras nama VPK "Sunta"

Dejo VPK "Sidgunda"

Dejo Burtnieku nov. Matīšu pagasta VPK "Līksme"

Mēs tiksimies martā

Ar Suntažu jauniešu drāmas studijas izspēlētu efīdi un Raimonda Paula melodiju par tikšanos martā, pavasara gaidās ar dažādām koru dziesmām 4.martā izskanēja koru sadziedāšanās koncerts "Mēs tiksimies martā". Šajā gadā jauktais koris "Suntaži" (dir. Andis Klučnieks, Sandra Trasūne) piedalījies koncertā bija aicinājis Jaunpils jaukto kori (dir. Lāsma Pommere, Ārijs Ādamsons), A/S "Grindeks" jaukto kori (dir. Rihards Rudzītis, Ārijs Ādamsons), jaukto kori "Ulbroka" (dir. Eduards Fiskovičs, Vitālijs Stankevičs), jaukto kori "Ērgļi" (dir. Ralfs Šmīdbergs).

Pavasariņas noskaņās koncertā izskanēja gan gaidāmo Dziesmusvētku repertuāra dziesmas, gan tautasdziesmu apdares džeza noskaņās, kā arī plašākai sabiedrībai līdz šim nedzirdēti komponistu skaņdarbi. Ar varenu skanējumu savu dziedātprieku kopkoris apliecināja, koncerta izskaņā izpildot visiem labi zināmo tautasdziesmu Alfrēda Kalniņa apdarē "Dziedot dzimu, dziedot augu". Kopkora dziedājums bija patiešām skanīgs un koncerta izskaņā radīja Dziesmusvētku noskaņu. Paldies visiem koncerta dalībniekiem un apmeklētājiem! Un – uz tikšanos martā!

Agnese Brauna

Kopkoris koncerta izskaņā

KULTŪRAS NAMĀ

Kāpēc? Tāpēc!

Uz deju koncertu ar šādu nosaukumu 18.martā Suntažu kultūras namā pulcējās jauniešu deju kolektīvs "Spāre" un viņu draugi un domubiedri - jaunieši, kas lielu daļu brīvā laika pavadā nostiprinot zināšanas un iegūstot arvien jaunas prasmes latviešu tautas dejas mākslā. Ņemot vērā nopietno koncerta dalībnieku skaitu – 12 deju kolektīvi – šķita, ka ikvienā kultūras nama stūrīti rosās kāds dejotājs un, ja kāds vēlējās atrast klusāku kaktiņu, tas bija gandrīz neiespējami. Pavasaris ir laiks, kad pašdarbības kolektīvi nopietni gatavojas repertuāra pārbaudes skatēm, tāpēc arī šajā koncertā lielākā daļa deju bija no Latvijas simtgades gaidāmo Dziesmu un Deju svētku repertuāra. Vakara gaitā koncerta vadītāji Kāpēc (Signe Zutere) un Tāpēc (Monta Barkāne) centās rast atbildes uz vairākiem jautājumiem, iesaistot tajā arī skatītājus. Devīni no kopumā divpadsmit koncerta dalībnieku kolektīviem Suntažos viesojās pirmo reizi. Koncertā piedalījās: Lauberes kultūras nama JDK "Spiets" (vad. Ingrīda Eglīte), Madlienas kultūras nama JDK "Daina" (vad. Agrita un Ervīns Kauženi), Jēkabpils Valsts ģimnāzijas TDK "Kauranieši" (vad. Ingrīda Feldmane), Krustpils kultūras nama JDK "Delveri" (vad. Ingrīda Feldmane), Jēkabpils Bērnu un jauniešu centra TDK "Delverēni" (vad. Ingrīda Feldmane), Ikšķiles tautas nama JDK "Spole" (vad. Gundega Spūle), Rīgas mākslas un mediju tehnikuma JDK "Dārdari" (vad. Lilija Lipora), Baložu vidusskolas JDK "Trejdeviņi" (vad. Līga Plēpe), Viļānu kultūras nama JDK "Austra" (vad. Lūcija Kukaine), Rīgas teikas vidusskolas un VEF Kultūras pils deju kopa "Zalktis" (vad. Zane Behmane), Kokneses novada vidējās paudzes deju kolektīvs "Rats" (vad. Laura Freimane) un, protams, arī Suntažu kultūras nama JDK "Spāre" (vad. Aiga Jermaka).

Agnese Brauna

"Spāre".

Foto Andris Linde

"Karanieši"

"Zalktis"

Foto Renārs Deguns

"Delveri"

"Dardari"

Foto Andris Linde

"Spāre". Deja "Govju kazāks"

Foto Andris Linde

PAGASTA BIBLIOTĒKĀ

Jaunākās grāmatas Suntažu pagasta bibliotēkā

M. Peivere	Dievi un karotāji	A.Kolbergs	Bise un kapakmens
M.L. Stedmena	Gaisma okeānā	A.Pārksa	Briles aklai mīlestībai
J.Sudrabiņš	Pēdējās dienas Kurzemē	J.Lorencs	Ceļi un cilvēki
H.Veba	Aizmirstais kucēns		Cilvēka ķermeņis
J.Rīderers	Zemeņu audzēšana	I.Ābele	Duna
A.Sajikovs	Nepāla	K.Makintoša	Es ļāvu tev iet
K.Beikere – Klaina	Bāreņu vilciens	H.Kerols	Gribi fotografēt vietas? Izlasi šo!
N.Vanjē	Dekupāžas maģija	J.Veinberga	Klavierkoncerts
R.Aidiete		Dž.Devero	Lepnums un aizspriedumi. Mistera Dārsija atgriešanās
L.Keltikangasa – Jervinena	Augsta pašapziņa		Meitene no nekurienes
Ē.Kūlis	Atsaldētais	V.Kaijaks	Melnās ūdensrozēs
R.Jungbluts	Atceries	M.Bisī	Miesassargs
R.Bula	Brīvmūnieka trīs vēlēšanās	DŽ.E. Malpasa	Mikimoto pērles
S.Kings	Doktors Miegš	JP.Delanijs	Mūžam tavš
K.Atkinsone	Dzīve pēc dzīves	D.Glatauers	Par zarnu šarmu
L.Fašingere	Nešķiramie	Dž. Endersa	Pēdējais lapzemiets
Dž. Boins	Puisēns svītrainā pidžamā	O.Triks	Mīlestības patiesā nozīme
G.Čepmens	5 mīlestības valodas bērniem	F.Bosko	Pazudušie
R.Bargais	Plikie rukši	K.Ēriksons	Pieviltā
	Radi ar kodu. Izveido savu mājaslapu	Š.Linka	Vīrieša sirds
		J.Lejiņš	Virsnieku sievas
H.Murakami	Savādā bibliotēkā	A.Manfelde	Sargies ziemeļvēja
D.Ornišs	Orniša programma sirds veselībai	D.Glatauers	Simtgadnieks, kas izkāpa pa logu un pazuda
	Skaistule un briesmonis	J.Jūnassons	
M.Rābe	Šoks		
V.Kaijaks	Vēstule		
A.Toda	After. 3.grāmata		
D.Zoldnere	Atspulgi akā		

Agnese Brauna

Tikšanās ar autoru

Šī gada pavasaris Ogres Centrālajā bibliotēkā (OCB) aizritēs literārā gaisotnē, jo Valsts Kultūrkapitāla fondā (VKKF) tika apstiprināts bibliotēkas projekts "Tikšanās ar autoru".

Starp VKKF un OCB ir parakstīts līgums par projekta īstenošanu. Projekta mērķis ir popularizēt mūsdienu latviešu literatūru un autorus OCB lietotājiem un Ogres pilsētas un novada iedzīvotājiem. Pavisam tiks īstenotas četras tikšanās ar literāro darbu autoriem.

Četras sestdienas OCB viesosies autori, sarunāsies un diskutēs ar lasītājiem un OCB lietotājiem par savu dzīvi un ikdienu, literārajiem darbiem, to tapšanas gaitu un daudziem citiem jautājumiem. OCB lietotājiem un Ogres pilsētas un novada iedzīvotājiem tā būs līdz šim nebijusi iespēja klātienē tikties ar mūsdienu latviešu autoriem, kuru darbi tieši šobrīd ir aktuāli, tos lasa un par kuriem notiek diskusijas gan profesionālajā, gan lasītāju vidē.

- 1.aprīlī plkst. 13.00 norisināsies tikšanās ar Noru

Ikstenu. Tikšanos vadīs Latvijas Nacionālās bibliotēkas projektu vadītāja Liega Piešiņa;

- 8.aprīlī plkst. 13.00 – tikšanās ar Māri Bērziņu;
- 29.aprīlī plkst. 13.00 – tikšanās ar Līgu Blauu;
- 13.maijā plkst. 14.00 – tikšanās ar Ingunu Baueri.

Ikviens ir laipni aicināts piedalīties sestdienas sarunās ar autoru!

Sarunu norises vieta – OCB Pasākumu zāle, Brīvības ielā 35, Ogrē.

Projekts tiks īstenots VKKF kultūras projektu Literatūras nozarē 1.konkursa ietvaros.

Kā jau iepriekš minēts, ikvienu tikšanos individuāli ir iespējams apmeklēt visiem interesentiem.

Aicinu Suntažu pagasta bibliotēkas lasītājus pieteikties kolektīvam braucienam uz tikšanos ar Līgu Blauu, kas notiks Ogres Centrālajā bibliotēkā 29.aprīlī plkst. 13.00. Pieteikties bibliotēkā (vai zvanot pa tālr. 29346190 (Agnese) līdz 18.aprīlim. Vietu skaits ir ierobežots!

KURELIEŠI UN ALEKSANDRS DRUVIŅŠ

Latvijas vēstures lappusēs atrodami dažādi sarežģīti pagriezieni, kad latviešiem bijusi jāizdara izvēle – palikt malā vai piedalīties, pretoties vai pakļauties, cīnīties vai pieņemt apkārt notiekošo. Latvijas vīri Otrā pasaules kara laikā tikuši iesaistīti dažādos militāros veidojumos – dažādu valstu armijās un to grupējumos.

1944. gada jūlija beigās Vidzemē tika izveidota ģenerāļa Jāņa Kureļa militārā grupa. Leitnanta Roberta Rubeņa (1917–1944) bataljons, kas izveidojies 1944. gada vasarā Ropažos, bija daļa no jaunizveidotās militārās grupas. Lai arī šis vienības tika organizētas ar vācu okupācijas varas atbalstu, drīz vien tās nostājās gan pret vācu, gan krievu okupantiem. Ģenerāļa J. Kureļa grupas vadība par savu mērķi izvirzīja Latvijas neatkarības atjaunošanu brīdī, kad Vācijas armija atstātu, bet PSRS armija vēl nebūtu ieņēmusi Latvijas teritoriju. Kureliešu kopskaits sasniedza ap 3000 vīru.

Brīdī, kad kureliešu bataljoni līdz ar vācu armijas atkāpšanos nonāca Kurzemē un nepakļāvās vācu armijas virspavēlniecības pavēlēm un rīkojumiem, 1944. gada novembrī vācieši atbrūņoja un represēja lielāko daļu kureliešu, bet Rubeņa bataljons nolēma nepadoties. Kureliešu grupa, kas tobrīd atradās Puzes pagasta Stiklos, tika izformēta, vienības komandieri tika arestēti un 19. novembrī Liepājā astoņus kureliešu štāba virsniekus sodīja ar nāvi. Ģenerāli J. Kureli nosūtīja uz Vāciju, bet daudzi simti kureliešu nonāca Vācijas koncentrācijas nometnēs. Pretēji vācu drošības dienesta aicinājumam, Rubeņa 600 vīri atteicās nolikt ieročus, un Usmas ezera apkaimē 1944. gada novembrī un decembrī vairākas dienas notika niknas kaujas, kurās vācu vienības cieta lielus zaudējumus. Liktenīgajā 18. novembra vakara kaujā vāciešu uzbrukumus izdevās atsist, iegūt daudzas kaujas trofejas: ložmetējus, vairākas tonnas mīnu, šaujamos ieročus, arī radiatoraītāju. Taču šajā kaujā tika smagi ievainots leitnants R. Rubenis, bija krituši daži rubenieši. Vācieši, pēc nepārbaudītām ziņām, esot zaudējuši ap 150 vīru. Tā kā bija skaidrs, ka vācieši turpinās uzbrukumu, rubenieši, lai nenokļūtu ielenkumā, nolēma atkāpties. Bataljona komandiera pienākumus uzņēmās virsnieka vietnieks **Aleksandrs Druviņš**. Smagi ievainoto R. Rubeni nogādāja Novadnieku mežsarga mājā, kuru bataljonam īsi pirms tam izdevās atkarot no tur esošās vācu armijas vienības. Tur šajā 18. novembra dienā leitnants R. Rubenis nomira. Kureliešu grupa pārvietojās uz citām mājām un dažādas sadursmes ar vācu armijas daļām turpinājās.

7. decembra kaujā tika ievainots Aleksandrs Druviņš un nogādāts Talsu slimnīcā. Šādas mazākas kaujas turpinājās vēl vairākas dienas. Pēc kaujām Cirkales apkārtnē rubeniešu spēki ir izsmelti, un pāri palikušie bataljona cīnītāji ir spiesti sadalīties mazākos pulciņos un izkļīst. Ir izsīcis kureliešu spēks, beigusies arī munīcija un ielaisties kaujās ar ievērojamo vācu pārspēku vairs nav iespējams. Pēc apspriedes ar ievainoto bataljona komandieri virsnieka vietnieku A. Druviņu, tiek nolemts izkļīst.

Kureliešu grupējums pastāvēja īsu brīdi 1944. gada otrajā pusē, bet Latvijas vēsturē palicis uz mūžīgiem laikiem. Kurelieši

Aleksandrs Druviņš /20 gs. 30tie gadi/

Foto no G. Druviņa personīgā arhīva

par spīti tā laika situācijai apzinājās sevi ārpus abām okupācijas varām — vāciešiem un krieviem, un bija gatavi cīnīties par brīvu Latviju.

Viens no Roberta Rubeņa bataljona vīriem bija suntažnieks Aleksandrs Druviņš, kurš pēc bataljona komandiera Roberta Rubeņa nāves stājās viņa vietā. Atmiņās par sava tēva dzīvesgājumu dalījās viņa dēls Guntis Druviņš. Aleksandrs Druviņš dzimis 1911. gadā Lauberē. Arī skolas gaitas aizritējušas Lauberē. Aleksandra tēvs un māte tajā laikā rentēja Mazmiķeļu mājas. 30to gadu sākumā skaitajā jaunības laikā Aleksandrs nodibina ģimeni un visi kopā dzīvo Suntažu pagasta Kaupiņu mājās. Vēstures dokumenti liecina, ka šajā vietā dzīvojamās ēkas un saimniecība bijusi jau zviedru laikā un vēl šodien mājas ceļa galā atrodams liels laukakmens ar mājas nosaukumu "Kaupiņi" Anno 1638.

Turpmākās izglītības ceļš Aleksandru aizved uz Rēzeknes virsnieku skolu, kuru viņš ar labām sekmēm pabeidz 1934. gadā. Suntažos 1937. gadā Druviņu ģimenē ienāk dēls Guntis un 1939. gadā arī viņa māsa Aina. 1944. gadā, kad Padomju Savienības armija atkārtoti pārņēma Latvijas teritoriju, Druviņu ģimene, tāpat kā daudz citas latviešu ģimenes, devās bēgļu gaitās uz Kurzemi. Tur arī notika Aleksandra pievienošanās Kureļa militārajai vienībai. Dēls Guntis saka, ka par šīm cīņām un tēva lomu tajās visvairāk uzzinājis, lasot dažādus pētījumus un vēstures liecības par kureliešu gaitām. No tēva dzirdējis maz, jo tajos laikos par šīm lietām runāt bija bīstami – tas varēja apdraudēt gan pašu, gan arī piederīgos. Pēc ievainojuma gūšanas Aleksandrs Druviņš nonāca Talsu slimnīcā. Kad viņa sieva ieradās Aleksandru apciemot, medicīnas personāls drošības nolūkos teica, ka tāda Druviņa slimnīcā nemaz nav. Aleksandram bija sagatavoti jauni dokumenti un ziņot, ka vācu armijas virsnieki joprojām meklē kureliešus, kam izdevies izbēgt dzīviem, tika ievēroti nopietni drošības pasākumi – pat maskēšanās un pārtaisītas vācu automašīnas izmantošana.

Aleksandra **dēls Guntis** ar nožēlu saka, ka kureliešu vienība un viņu cīņas nevienam nebija vajadzīgas – ne vāciešiem, ne padomju savienības armijai. Diemžēl arī iecerētā sadarbība ar 1943. gadā izveidoto Latvijas Centrālo Padomi neizvērtās kā sākotnēji plānots un tādējādi kurelieši palika bez jebkāda atbalsta.

Pēc kara beigām Aleksandrs Druviņš strādājis par skolotāju Vecbebru tehnikumā, par darbu vadītāju Jaunjelgavas remonta un celtniecības vienībā, kā arī Ogres meža tehnikumā par mācību daļas vadītāju. Drošības nolūkos pēckara gados Aleksandrs Druviņš zināmu laiku pavadījis dažādās Latvijas vietās. Laikā, kad izveidojās Ogres rajona starpkolhozu celtniecības organizācija, Aleksandrs atgriezās ģimenē uz patstāvīgu dzīvi Suntažos. Kaupiņu mājas kara gados tikušas pilnīgi nopostītas, taču ar draugu un radu palīdzību dzīvojamā platība tika atjaunota un Guntis Druviņš Kaupiņu mājās saimnieko vēl šodien.

Aleksandrs Druviņš miris 1977. gadā un apglabāts Suntažu kapos. Viņš sagaidīja kara beigas, bet diemžēl nepiedzīvoja to, par ko bija cīnījies – brīvu un neatkarīgu Latviju!

Agnese Brauna

Guntis Druviņš

Foto Anādis Līnāde

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

Ievads.

Pagājušā gada vasarā laikrakstā „Suntažnieks” (2016. 28. VII) bija publicēts raksts par 19. gs. Suntažu mācītāju Emīlu Lopenovi. Tā kā bija palikuši neskaidri jautājumi, tika neatlaidīgi meklētas atbildes. Par pētījumu tika ziņots LU Humanitāro zinātņu fakultātes un Latviešu valodas institūta starptautiskajā seminārā „Latviešu raksti un raksti Latvijā 16. – 19. gadsimtā: pētniecības aktualitātes un problēmas” 2017. gada 13. janvārī, kur saņēmu patiesu ieinteresētību un vērtīgus padomus. Šajā rakstā vēlos dalīties ar jaunatradumiem, bet, lai nezaudētu kopsakaru, te ir minēti daļa manā iepriekšējā publikācijā nosauktie fakti. Kalendārie dati ir uzrādīti pēc vecā stila jeb Jūlija kalendāra.

Pēc 42 gadu kalpošanas, no 1808. līdz 1850. gadam, Suntažu Evāņģēliski luterisko draudzi atstāj mācītājs emeritus Johans Teodors Bērents (1784.11.VI – 1866.9.VII) (Johann Theodor Berent), un savu darbu sāk Emīls Lopenove (1820.15. dec. – 1897. 5. okt.) (von Emil Loppenowe), kas amatā tiek ordinēts 1850. gada 26. martā. Ordinācija notiek Sv. Jēkaba baznīcā Rīgā (Das Inland. Nr 15. (10.04.1850). E. Lopenove Suntažu draudzē nokalpo 44 gadus.

Kā Johans Bērents, tā Emīls Lopenove ir apbedīti Suntažu kapos. Bērenta kapavieta nav saglabājusies, bet viņa dzīve ir kaut cik apcerēta. Par Emīlu Lopenovi publiskā vidē zināms maz, bet starp Suntažu mācītāju J. T. Bērentu un E. Lopenovi ir bijusi dziļāka saikne, – Emīls bērnībā vairākus gadus pavadījis Suntažu mācītājmuižā, – viņam agri nomiris tēvs, mātei bijis grūti uzturēt savus nepilngadīgos bērnus.

Emīla Lopenoves vectēvs ir vācietis Johans Justīns fon Lopenove (Johann Justin von Loppenowe), dzimis 1741. gada 8. oktobrī (Baerents 324.), pēc citiem datiem – 1745. gadā (Napierskis 1843, 58, Cimermans 1898, 429). Viņš ir bijis labi izglītots. Emīla vectēvs Johans Justīns mācījies kādā Rīgas licejā, iespējams, Domskolā, tad no 1761. gada Jēnā un Leipcigā studējis **teoloģiju**, 1768. gadā atgriezies un kopš 1769. gada ir bijis diakons Valmierā, bet no 1770. līdz 1818. gadam – mācītājs Lēdurgā (Loddiger), kur pēc nāves apglabāts 1818. gada 4. februārī.

Lēdurgas mācītāja vienīgais dēls – Ludvigs Kārlis Johans (Ludwig Carl Johann von Loppenowe), dzimis 1793. 9. IX Lēdurgā (235. f., 3.apr. 131. l. 49. lp), ir **mācītāja Emīla Lopenoves tēvs**. Ludvigs Lopenove tiek dēvēts par literātu, Vidzemes bruņniecības bibliotēkas rokrakstu nodaļā ir atrodams viņa raksts par Eiropas valstu vēsturi, Vidzemes vēsturi un uzmetums par Krievzemes vēsturi kā skolas darbs, tie rakstīti Lēdurgas mācītājmuižā.

Ludviga vecākais dēls **Emīls**, vēlākais Suntažu mācītājs, dzimis 1820. gada 15. decembrī. Pēterupes (Peterskapelle) draudzes grāmatā ir ieraksts par Emīla Voldemāra Justīna Gustava fon Lopenoves dzimšanu, tēvs – „Ludwig Carl Johann von Loppenowe”, un māte Jūlija (Julie). Emīla tēvs Ludvigs ir bijis arī lauksaimnieks, bet, kā izsakās Lielvārdes drau-

dzes mācītājs Ludvigs Cimermanis, laikam ne sevišķi veiksmīgs, jo pēc Emīla tēva Ludviga nāves viņa sievai Jūlijai ar pieciem bērniem grūti bijis iztikt.

Un šā iemesla dēļ **10 gadu vecumā Emīls nonāk Suntažos** mācītāja J. T. Bērenta apgādībā, pansijā, viņš ir Bērenta audzēknis, mācās Suntažu skolā no 1830. līdz 1833. gadam. Trijos gados viņš labi iepazinis Suntažus.

Vēlāk, no 1834. gada līdz 1842. gadam, Emīls mācās Rīgas apriņķa ģimnāzijā (Gouvernements Gimnasium in Riga), mācību laiks ir garāks nekā parasti, jo viņš spiests pārtraukt mācības, strādājot vai nu Rīgas muitas kancelejā vai par mājskolotāju, lai sagādātu līdzekļus. Un 1842. gadā, četru ģimnāziju kopējā izlaidumā, E. Lopenove ir teicis uzrunu, par to raksta „Rigasche Stadtblätter” (Nr. 26). Rakstā arī minēts Lopenoves pilns vārds un izvēlēta nākamā profesija – „Emil Voldemar Justin Gustav Loppenow, aus Livland, Theologe.” E. Lopenove ir studējis teoloģiju Tērbatas Universitātē, to beidzis 1848. gadā, studiju laikā 3 gadus strādājis Tērbatas vasaras skolā, bijis korporācijas „Estonia” biedrs.

Pēc studijām Tērbatā Emīls Lopenove 1848./49. gadā **atgriezies Suntažos**, bijis izmēģinājuma darbā (praksē) Suntažu draudzē par mācītāja palīgu. 1849. gada 19. oktobrī Vidzemes Evāņģēliski luteriskajā konsistorijā ir izturējis amata eksāmenu. No 1850. gada 26. marta ir Suntažu Evāņģēliski luteriskās draudzes mācītājs.

Laikam jau mācītāja prakses gados Emīls Lopenove iepazinies ar savu nākamo **dzīvesbiedri** – Emīliju Bandau (Emilie, dzim. Bandau). Viņa ir dzimusi 1830. gada 30. jūnijā Valmierā. Viņas tēvs Vilhelms Frīdrihs Bandau (1795. 5. martā – 1858. 4. febr.) ir Vidzemē pazīstams literāts, lauksaimnieks, muižas pārvaldnieks. Emīlijas tēvs kopā ar ģimeni dzīvo Sidgundas Rikteres muižā kopš 1831. gada, tā pieder pie Suntažu draudzes. Mācītāja sievas Emīlijas māte ir Vilhelmīne, dzim. Erdmane. Mācītājs Emīls Lopenove apprecas ar Emīliju Bandau 1851. gada 23. februārī, nepilnu gadu pēc ordinēšanas Suntažu draudzē par mācītāju.

Emīla Lopenoves dēli

Pēc ierakstiem baznīcu grāmatās var secināt, ka Lopenovu ģimenē ir bijis **dēls Emīls Teodors Pauls Vilhelms**, par to jau rakstījām iepriekš. Viņš dzimis Suntažu mācītājmuižā 1851. gada 12. decembrī, par to rāda ieraksts Rīgas Sv. Mārtiņa draudzes grāmatā laulāto sarakstā. Jaunais pāris uzsaukts 1883. gada jūlijā beigās 7. augustā, – Lopenovu dēls Vilhelms (Emil Wilhelm von Loppenowe) un Marija Lizete Ulmane (Marie Lisett Ulmann), kura dzimusi Dobelē 1860. gada 11. jūlijā strādnieka Kārļa un Dorotejas Annalīzes ģimenē, viņai ir 23 gadi. E. Lopenoves dēls Vilhelms laulību laikā ir 32 gadu vecs, viņš ir izmācījies par advokātu un strādā Limbažu pilsētas valdē. Viņi salaulājas Limbažu baznīcā 1883. gada 28. augustā. Paiet tikai daži gadi, un 1888. gada februārī Suntažu

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

Turpinājums no 9. lpp.

draudzes grāmatā ir ieraksts, ka 4. februārī mirusi Limbažu pilsētas rātskunga ģimenē Marija Lizete Lopenove, dzimusi Ulmane, viņai ir 26 gadi, 6 mēneši un 23 dienas, mirusi ar plaušu kaiti (LVVA 235. fonds, 7. apr. 799. lieta, 26. lapa).

Suntažu draudzes grāmatas liecina, ka advokāta Vilhelma Lopenoves otrā sieva ir Vilhelmīne Amālija Lopenove, dzimusi Vormaijer (arī Vormeier) 1863. gada 28. janvārī Austrumprūsijā. Viņu pirmais dēls Herberts Emīls Fridrihs Vilhelms, dzimis 1889. gada 7. jūnijā, nodzīvo tikai 17 dienas un guldīts Suntažu kapos. Viņu otrais dēls piedzimis nedzīvs, dzemdībās mirusi arī pati māte 1891. gada 19. maijā 28 gadu vecumā Limbažos. Māte ar bērnu guldīti vienā šķirstā Suntažu kapos.

Nepaiet ne 2 gadi, un 1893. gada 18. februārī mirst mācītāja Emīla Lopenoves dēls – atraitnis Emīls Teodors Pauls Vilhelms Lopenove, viņam ir 41 gads, viņš miris ar diloni (tuberkulozi).

Emīla Lopenoves **otrs dēls Pauls Lopenove** dzimis 1859. gada 3. janvārī Suntažu mācītājmuižā. Tā kā šā gada Suntažu baznīcas grāmatas nav saglabājušās, informāciju par Paulu izdevās iegūt interneta resursos. 1879. gadā Pauls Lopenove ir beidzis Rīgas apriņķa ģimnāziju, Tērbatas Universitātē izmācījies par ārstu, 1891. gadā ir bijis Tērbatas Universitātes ķirurģiskās klīnikas asistenta vietnieks, ir darbojies studentu korporācijā „Estonia”. Kāda ir bijusi viņa darba dzīve, pagaidām nav noskaidrots, bet zināms, ka 1925. gadā ārsts Pauls Lopenove dzīvojis Latvijā, Rīgā, Elizabetes ielā 49. Ārsts Pauls Lopenove nodzīvojis garu mūžu, miris 80 gadu vecumā – 1939. gada 9. martā Rīgā. Korporācijas „Estonia” materiālos ir saglabājusies Paula Lopenoves fotoattēls un informācija par viņa dzīves gadiem.

EAA.1843.1.232.58

Dēls Pauls Lopenove studiju gados
Tērbatā ap 1890. gadu
(EAA, 1843, 1.232.58.)

Mācītāja Emīla Lopenoves meitas

Suntažu draudzes grāmatās dzimušo un kristīto sarakstā var atrast, ka 1853. gada 15. februārī Suntažu mācītājmuižā dzimusi **Emīlija Vilhelmīne Elizabete Jūlija Lopenove** (Emilie Wilhelmine Elizabeth Julie). Kristības notiek 28. aprīlī Suntažu mācītājmuižā. Mācītāja meitas kristībās bez krustvecākiem un radiem piedalās arī apkārtējo draudžu mācītāji: Aizkraukles mācītājs J. Heislars (Theodor Johann Häusler), Kokneses draudzes mācītājs Hermanis Pahts, Mālpils draudzes mācītājs Roberts Klots, Ropažu draudzes mācītājs V. Valters. Kristībās piedalās arī divi kungi no Suntažu muižas – J. fon Hānenfelds un A. fon Hānenfelds. Kristības vada Kokneses mācītājs H. Pahts. Izdevies atrast kristībās uzlūgto mācītāju fotoattēlus.

Aizkraukles mācītājs Johans
Heislars (Häusler).
Foto Siegmund & Walter, Rīga

Mālpils mācītājs
Roberts Klots.
Foto H. Water, Rīga

Kokneses mācītājs Hermanis Pahts.
Foto Hefert, Drēzdene

Ropažu mācītājs Vilhelms Valters.
Foto H. Walter, Rīga

Kad Lopenoves meitai ir 32 gadi, 1885. gada 12. decembrī Rīgas Svētā Jēkaba baznīcā viņa ir salaulājusies ar **fotogrāfu** Aleksandru Georgu Heinrihu Valteru, viņš dzimis 1845. gada 29. martā Tērbatā un laulību laikā ir 40 gadu vecs.

Emīla Lopenoves portretu ir fotografējis viņa znots, kuram ir bijusi fotodarbnīca Rīgā. Te mācītājam Emīlam Lopenovem fotoattēlā ir apmēram 60 gadu.

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

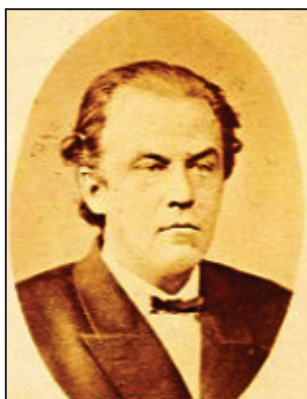

Emīla Lopenoves portrets.
Foto H. Valters

Suntažu draudzes grāmatā ir ziņa, ka 1854. gada 20. aprīlī Suntažu pastorātā ir dzimusi **Emīlija Klementīne Johanna Lopenove** (Emilie Clementine Johanna). Viņa kristīta 7. maijā Sidgundas Rikteres muižā, mācītāja sievastēva mājās. Te piedalās krustvecāki Kārlis Badaus un sievu Klementīni Bandau, dzimušu Valteri no Valmieras, un galvenokārt Lopenoves sievas radi: tēvs, Sidgundas muižas

pārvaldnieks Vilhelms Bandau ar sievu Vilhelmīni, dzimušu Erdmani, sievas tēva brālis Johans Bandau no Smiltenes, arī Vilhelmīne Bērens, dzimusi Bandau. Kristības vada Kokneses mācītājs H. Pahts.

Būdamā pavisam jauna, Emīlija Klementīne Johanna 1871. gada 9. jūnijā precas ar jauno mācītāju Johanu Vilhelmu Grimmu. Viņš tolaik ir mācītājs Mālpils draudzē.

Mācītājs J. V. Grims.
Foto H. Valters, Rīga

Mācītājs **Johans Vilhelms Grims** (1845. 13./25.01.– 1926. 08.09) dzimis Rīgas pilsētas birģermeistara Grimma ģimenē. Viņš mācījies Rīgas apriņķa ģimnāzijā (Gouvgimnasium) no 1859. līdz 1862. gadam, pēc tam – Tērbatas Universitātē studējis teoloģiju (1863–1867), pēc studijām divus gadus, 1867./68. un 69. gadā, ir bijis mācītāja palīgs Suntažu draudzē, kā arī skolotājs Suntažu zēnu

skolā. No 1869. gada septembra ir mācītājs Lubānā, no 1870. gada 17. maija līdz 1877. gadam – Mālpils draudzes mācītājs, kā arī 1874. līdz 1878. gadam Rīgas apriņķa skolu revidents, no 1877. V.–1892.19. III mācītājs Ikšķiles un Salaspils draudzē, no 1885. gada arī Rīgas apriņķa prāvests. Tomēr 1892. gadā mācītājs Johans Vilhelms Grimms pamet Vidzemi neliela pārpratuma dēļ ar Krievijas pareizticīgo baznīcu. Viņš strādā par mācītāju Saksijā, Rotelsdorfā, vēlāk emeritētais mācītājs dzīvojis Minhenē.

1856. gada 9. septembrī Suntažu mācītāja Emīla Lopenoves ģimenē dzimusi **Emīlija Auguste Elīse Lopenove** (Emilie Auguste Elise). Kristības notiek 16. septembrī Suntažu mācītājmājā. Saīdzinot ar citu bērnu kristībām, šajās ir maz viesu. Bez vecākiem klāt ir krustvecāki – Eduards Bandaus, Lisete Eihbauma un Emīlija Korovska (Korovsky). Kristī pats mācītājs Emīls Lopenove. Par šo meitu plašāku informāciju nav iz-

devies atrast.

Turpmāko četrpadsmit gadu Suntažu baznīcas grāmatas nav saglabājušās. Var konstatēt, ka viņu ģimenē ir bijusi vismaz vēl viena meita – **Emīlie Auguste Marie Lopenove**. Viņas nāves fakta ierakstā Sv. Jēkaba draudzē ir teikts, ka Marija Lopenove (Marie Loppenowe) ir dzimusi Suntažu mācītājmuižā, nav bijusi precējusies, mirusi ar tūsku [iespējams, tuberkulozes dēļ] 1902. gadā 25. aprīlī 41 gada un 2 mēnešu vecumā, apbedīta Jēkaba kapos Rīgā. Tātad – dzimusi 1861. gadā.

Esam apzinājuši sešus Emīla Lopenoves bērnus – 2 dēlus un 4 meitas. Iespējams, ka ir bijuši vēl kādi bērni, ko nezinām, jo visas Suntažu draudzes grāmatas, kā rakstijām jau iepriekš, nav saglabājušās.

Emīla Lopenoves dzīvesbiedre mirusi 59 gadu vecumā, 1890. gada 3. martā Suntažu mācītājmuižā ar trieku, apglabāta Suntažu kapos.

Emīla Lopenoves darba dzīves epizodes

Emīls Lopenove bieži ir atcerējies pirmos gadu desmitus Suntažu draudzē. Tolaik plosījusies holēra, akūta zarnu infekcijas slimība, kas izpaužas ar caureju, vemšanu, nespēku, krampjiem, un izraisa daudzu cilvēku nāvi. Rīgā mirusi mācītāja Lopenoves māte Jūlija (1848). Drausmīgā sērga plosījās arī Suntažu draudzē, bijušas mājas, kurās apmiruši visi mājas ļaudis. [1850. gadā Suntažu mācītājmuižas atsevišķās mājās dzīvojoši vidēji no 15 līdz 20 cilvēkiem katrā (LVVA 199. fonds, 1. apraksts, 466. lieta Suntažu pastorāts, 1850. gada revīziju saraksti, 1.–15. lp.), bet lielākās Suntažu muižas zemnieku mājās – vairāk par 30 cilvēkiem, piemēram, Jaunķevelos (LVVA 199. fonds, 1. apraksts, 465. lieta, 1850. gads, 275–277. lp.)]. Bet sūntalnieki atteicās iet uz izmirušajām mājām un nelaikus apglabāt, baidoties saslimt. Un tad jaunais mācītājs Lopenove kopā ar kādu vecu baznīcas aizbildni un vēl vienu draudzes locekli devušies uz šīm mājām un mirušos guldījuši zārkā, lai tos apbedītu. Pats mācītājs pēc tam bīstami saslimis, bet atspirdzis, un varējis turpināt bezbailīgi un uzcītīgi kalpot savai draudzei (Cimermanis 1898, 432.).

E. Lopenove rūpējies par skolu lietām, un viņš ir panācis, ka Suntažos ceturtā ziema pamatskolā ir obligāta, kas šajā laikā citās Vidzemes draudzēs bija retums (Cimermanis, 433). Un rūpes par draudzes skolmeistara izvēli ir uzņēmis pats mācītājs Lopenove, presē izsludinot vakanci (Rigasche Zeitung nr. 186., (14.08.1878), viņš labprāt strādājis ar bērniem skolā, uzraudzījis, lai skolas vecuma bērni apmeklētu skolu.. Mums ir zināms Āta Kronvalda (1837-1875) dzīvesceļš, viņu pusaudža gados savā ģimenē pieņēmis mācītājs H. Ē. Kāterfelds par savu bērnu biedru un izglītoto. Un arī mācītājs E. Lopenove, kurš pats ir bijis pie mācītāja J. T. Bērenta audzināšanā, ir vēlējies pieņemt savā ģimenē līdzaudzināšanā (die Miterzieuhung) kādus zēnus no 12–14 gadu vecumam (Rigasche Zeitung, nr 290., 14.12. 1866). Laikrakstos ir ziņas, ka, piemēram,

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

Turpinājums no 11. lpp.

Aleksandrs Jūlijs Zoiberlihs (Seuberlich) 19. gs. 60. gados piecus gadus ir pavadījis Suntažu mācītājmuīžā pie mācītāja E. Lopenoves un gājis tur skolā. E. Lopenove ir palīdzējis savu radnieku bērnu audzināšanā, it sevišķi mācai, kura pēkšņi bija kļuvusi atraitne, un bieži radnieki un viņu bērni pa vasarām nedēļām ilgi dzīvojuši mācītāja ģimenē Suntažos (Cimermanis 1898, 431)

Emils Lopenove 1860. vai 1870. gadā ar 19. gs. pastaigas spieķi.
Foto Kārlis Šēnjanis, Rīga

E. Lopenove vienlaikus ar kalpošanu Suntažu draudzē no 1864 – 1882. gadam ir bijis atraitņu un sirmgalvju palīdzības kases priekšsēdētājs Rīgā, no 1881. līdz 1891. gadam ir bijis Rīgas apriņķa prāvests. Suntažu draudzē nostrādājis līdz 1894. gada 22. februārim, kad viņš atteicies no sava amata, kā rakstīts tā laika presē, vecuma dēļ. Lopenove dzīves pēdējos gadus pavadījis Rīgā pie tuviniekiem.

Savas darbības laikā E. Lopenove ir rūpējies par Suntažu Dievnamu, tas bieži pieminēts Suntažu baznīcas vēsturē.

1782. gadā pēc Kristofa Hāberlanda projekta celtajai baznīcai pēc 90 gadiem, 1871. gadā, mūra sienas sāka plaisāt, koka pāļi zem pamatiem bija satrūdējuši. No 1874 – 1875. gadam Cēsu mūrniekmeistars J. Lācis pamatus nostiprināja ar akmeņiem un kalķa javu un atjaunoja pamatus. Pēc tam tika ieklāta jauna grīda, uzbūvēts jauns altāris un kancele. Un 1878. gadā iegādāta par ziedojumiem Jūliusa Gotfrīda Zigmunda altārglezna „Kristus pie krusta”, un 1894. gadā vēlreiz pārbūvēja altāri. Un to visu organizēja mācītājs un prāvests Emīls Lopenove, kurš savas dzīves laikā bija izvērsis plašu ziedojumu vākšanu ne tikai Suntažu draudzes Dievnama sakopšanai, bet arī Valmieras kurlmēmo skolai, atraitņu un bāreņu pabalstam un dažādām citām misijām. Valmieras kurlmēmo skola tika atvērta 1875. gada 30. jūlijā, jauna skolas ēka tika uzcelta 1883. gada augustā. (Alīda Zigmunde. Valmieras kurlmēmo skola (1875–1915). Nedzirdīgo izglītība

Latvijā no pirmsākumiem līdz mūsdienām. Rīgas Tehniskā universitāte. 2011. 51.–55. lpp.)

Piemīņas plāksnes Suntažu baznīcā

No E. Lopenoves laika baznīcas bēniņos saglabājušās piemiņas plāksnes, kuras kādreiz bijušas izliktas baznīcas iekšējās sienās. Tā mācītājs E. Lopenove izrādījis cieņu un mīlestību pret saviem draudzes locekļiem.

Varam atcerēties Suntažu stikla rūpnīcas īpašnieku Ādolfu Ludvigu Ferdinandu Reinfeldu Drevingu (1846–1883), kurš miris 37 gadu vecumā ar plaušu kaiti, par to rakstījām jau iepriekš.

Piemīņas plāksne Ā. L. F. R. Drevingam.

Baznīcā ir piemiņas plāksne ar Jāņa 1. vēstules 4. nodaļa 10. panta tekstu vācu valodā:

1. Joh. Cap. 4. Vers. 10.

Darinnen stehet, die Liebe, nicht daß wir Gott geliebet haben, sondern daß er uns geliebet hat, und gesandt seiner Sohn zur Versöhnung für unsere Sünden

Šī plāksne droši vien atradusies pie kāda aizgājēja šķirsta, un šie vārdi runāti izvadīšanā: „Šī ir tā mīlestība nevis, ka mēs esam mīļējuši Dievu, bet, ka viņš mūs mīlējis un sūtījis Savu Dēlu mūsu grēku izpiršanai.”

Plāksne ar Svēto rakstu citātu.

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

Līdzīga pēc noformējuma ir piemiņas plāksne Johannai Matildei Bandau (dzim. Grimm, 1832–1873) – „Šeit dus Dieva mierā”..:

Hier ruhet in Gott
Johanna Mathilde Bandau, geb. Grimm,
geb. zu Riga d.13. Jan.1839
gest. auf Siggund, d. 21. Nov. 1873.

Piemiņas plāksne J. M. Bandau.

Par jaunās sievietes likteni dažas ziņas var iegūt baznīcu grāmatās. Rīgas Pētera baznīcā 1871. gada 9. martā tiek noslēgta laulība starp ievērojamo goda pilsoni, juristu Johanu Eduardu Bandau (Johann Eduard Bandau) un Johannu Matildi Grimu (Johanna Mathilde Grimm). Viņš ir dzimis Rīgas apriņķa Suntažu draudzes Sidgundā, viņa tēvs Vilhelms un māte Vilhelmīne, dzimusi Erdmane, jau miruši. Viņa dzimusi Rīgā, viņas tēvs Eduards Vilhelms Tilemanns Grimms un māte Paulīne Marie, geb. Helmsing. Tolaik viņš ir jauneklis 37 gadu vecumā, viņa – 32 gadu veca.

Nākamajā gadā, 1872. gadā 4. jūlijā, Suntažu draudzes baznīcu grāmatā ir ieraksts, ka Johana Eduarda Bandaua ģimenē piedzimis nedzīva meitiņa, apbedīta 15. jūlijā. Gadu vēlāk, 1873. gada 4. novembrī no rīta, Bandau ģimenē piedzimst dēls Johans Frīdrihs Vilhelms Ādams Bandau. Bet jaundzimušā dēla māte Johanna Matilde Bandau mirst 21. novembrī ar pēcdzemdību drudzi. Suntažu baznīcas grāmatā rakstīts, ka viņa izvadīta 26. novembra pēcpusdienā no mājām Sidgundā mācītāja Johana Vilhelma Grima vadībā.

Tajā pašā dienā, 26. novembrī, iespējams, rīta pusē, Sidgundas muižas mājās notiek jaundzimušā dēla kristības ar tēva piedalīšanos. Ir liels pulks kristībnieku: 1) birģermeistera kungs Vilhelms Grims, 2) Paulīne, dzimusi Helmsing, radniece no Johannas Matildes mātes puses, 3) Eugenija (Eugen) Grima, 4) mācītājs J. V. Grims, 5) mācītājs Emīls Lopenove, 6) Emīlija, dzim. Bandau, 7) Anna, Gavel, dzimusi Bandau, 8) jaunkundze Jūlija (Julie) Lopenove. Bērnu kristījis Suntažu mācītājs Emīls Lopenove.

Kāpēc Suntažu baznīcā ir piemiņas plāksne, kas droši vien bijusi pie aizgājējas šķirsta, nav izdevies noskaidrot. Latvijas Valsts vēstures arhīvā Bandau lietā ir saglabājusies sēru lapiņa vācu valodā (šeit tulkota): „1873. gada 21. novembrī Sidgundā uz labāku dzīvi atvērsi durvis Johana Matilde Bandau,

dzimusi Grima. Pie viņas šķirsta sēro dziļi apbēdinātais laulātais draugs ar jaundzimušo dēlu, bēdu salauztie vecāki un brāļi un māšas” (LVVA 4011. fonds 1. apr., 169. lieta 89. lp.).

Jāpiebilst, ka bērna tēvs Johans Eduards Bandau miris dažus mēnešus vēlāk, 1874. gada 6. februārī 40 gadu vecumā ar plaušu karsoni.

Bārenis izaudzis liels un kļuvis par agronomu, un 1900. gadā Johans Frīdrihs Vilhelms Adams Bandaus precas ar Mariju Olgu Eleonori Bērnhofu (Bärnhoff) (Baltijas Vēstnesis, nr. 75, 01.04., 1900).

Baznīcā ir plāksne „Ucenu” māju saimniekam Gustam Babulim (1828-1898), kas ir bijis Suntažu pagasta vecākais (1868–1870), iespējams, pirmais Suntažu pagasta vecākais, arī baznīcas pērminderis (1870–1889), skolas vecākais (1880–1895). Jāpiebilst, ka Gustam Babulim ir piemiņas akmens Suntažu kapsos.

Piemiņas plāksne Gustam Babulim.

Piemiņas akmens Gustam Babulim Suntažu kapsētā.

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

Turpinājums no 13. lpp.

Mācītājmuiža

Mācītājs E. Lopenove strādājis Suntažu draudzē līdz 1894. gada 22. februārim un dzīvojis Suntažu mācītājmuižā, pēc tam pārcēlies uz Rīgu. Laikrakstā „Mājas Viesis” ir sludinājums, kurā mācītājs izpārdod savas saimniecības iekārtu:

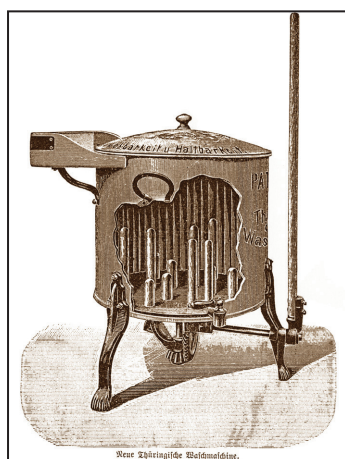
„Suntažu mācītāja muižā ir pārdodamas dažādas istabas lietas, mājas un ķēķa lietas, vešas un izgriežamā mašīna, vešas rullis, pletējamā krāsns ar preses dzelzi, divas sviesta mašīnas, četri braucami zirgi, zirgu lietas, vairāki vāģi un kamanas, divpadsmit ārzemes sugas ragu lopī, ārzemes sugas cūkas, ārzemes aitas, dažādi dārza rīki, dažādi zemkopības rīki, darba vāģi, darba ragavas, ekseļu mašīna utt., utt.

Suntažu mācītāja muižā, 17. janvārī 1894. g.

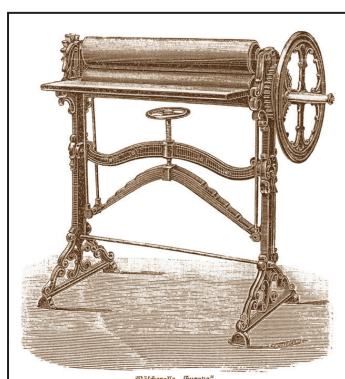
Mācītājs E. Lopenove” („Mājas Viesis” Nr. 5., 26.01.1894).

Pēc sludinājuma vien varam spriest, ka mācītājam ir bijusi bagāta un moderna saimniecība. Mājsaimniecībā ir izmantota veļas (vešas) mazgājamā un izgriežamā mašīna, tā, protams, atšķiras no mūsdienu veļasmašīnām. Viena no vecākajām veļasmašīnām ir aprakstīta un eksponēta Viesītē, tā ir 18. gs. 60. gadu Gotfrīda Frīdriha Stendera izgudrotā koka veļasmašīna.

Kopš tā laika pagājis vairāk nekā gadsimts, un praktisku ieteikumu grāmatā „Mājai un pavardam” (Haus und Herd, 1897) varam redzēt citādu, arī ar roku darbināmu veļasmašīnu.

Veļasmašīna 19. gs. beigās.

Veļas rullis 19. gs. beigās.

Tehniski atvieglota arī gludināšana. E. Lopenove sludinājumā ir minēts veļas rullis (vešas rullis), kas noder palagu un galdautu gludināšanai. Sīkāku priekšmetu gludināšanai nepieciešams gludeklis jeb pletfizeris, jeb pletdzelzis. To uzkaršē, ieberot tajā karstas bērza koka ogles, vai arī gludekli karšējot uz speciālas krāsniņas.

Sludinājumā minētā „pletējamā krāsns” no laika attāluma ir pilnīgi nesaprotama. Atbilde tika rasta, konsultējoties ar vēstures zinātni doktoru Tomu Ķikutu, Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Viduslaiku, jauno un jaunāko laiku vēstures nodaļas vadītāju. Viņš e-pastā atsūtīja

iespējamā „pletējamā krāsns” attēlu un iesakot izmantot rokasgrāmatu „Haus un Herd”, kas varētu būt uzskates līdzeklis par tā laika mājas ierīcēm. Liels paldies! Attēlā ir redzama krāsniņa, uz kuras var sildīt vismaz 6 gludeklus jeb pletfizerus

Pletējamā krāsns

Saimniecībā ir bijusi arī sviesta kuļamā mašīna.

Suntažu draudze ir bijusi liela, un mācītājam jābrauc kristīt jaundzimušie, jāpārbauda skolasbērnu zināšanas, jāizvada mirušie, jāapciemo radi un draugi Sidgundā, Valmierā un Rīgā, tāpēc bija nepieciešami labi braucamie zirgi, rati (vāģi) un kamanas. Sludinājumā minētas arī divpadsmit ārzemju sugas govīs, kā arī sugas aitas un cūkas. Nosaukta arī ekseļmašīna, tā ir zāles smalcināmā iekārta zāļbarības sagatavošanai lopiem.

Iespējams, ka saimniecības iekārtošanā liela ietekme ir bijusi mācītāja sievas radiem, jo sievastēvs ir bijis ievērojams 19. gs. vidus agronoms, Sidgundas Rikteres muižas pārvaldnieks – Vilhelms Fridrihs Bandau (1795. 5.III–1858. 4. II).

1858. gadā pēc Muižu revīzijas dokumentiem pie Suntažu pastorāta pieder „Mācītājmāja” un 11 zemnieku mājas: „Mašeni”, „Kalna Lāsas”, „Lejas Lāsas”, „Elbreiti”, „Vecgabaliņi”, „Jaungabaliņi”, „Mazozoliņi” jeb „Bagači”, „Līči”, „Kalna Ozoliņi”, „Lejas Ozoliņi” un „Bīrzes”. Revīzijas akta noslēgumā uzrādīti mācītājmuižas zemnieku uzvārdi šādā secībā: Āboliņš, Antons, Berkmanis, Baumeisters, Bisenieks, Briedis, Dorns, Eihenbaums, Ēriksons, Grīnbergs, Ilbergs, Indriksons, Jēkabsons, Ivanovs, Jurgensons, Jirgens, Kalniņš, Kārļsons, Kļaviņš, Meijers, Migla, Mežakrūmiņš, Ozols, Piliņš, Petrovs, Reslers [Rösler], Riņķis, Rotbergs, Rozīts, Stiebrīņš, Zālīns, Šveicers, Šubergs, Vasiļevskis, Vecziediņš un Cīruls. Saskaitīti

VĒLREIZ PAR SUNTAŽU DRAUDZES MĀCĪTĀJU EMĪLU LOPENOVI (1820 - 1897)

kopā pieaugušie un bērni – 61 vīriešu dzimuma cilvēks, un 81 sieviešu dzimuma cilvēks (LVVA 77. fonds, 14. apraksts 175 lieta, 1.–14. lp. Muižu revīzijas lietas, Suntažu mācītājmuiža 1858).

Nobeigums

Mācītājs E. Lopenove miris 1897. gada 15. oktobrī Rīgā, par to ir ieraksts Rīgas Sv. Jēkaba vācu draudzes grāmatā (LVVA, 3142. fonds, 4. apr. 48. lieta 121. lp.), pēc tam – Suntažu draudzes grāmatā, apglabāts Suntažu kapos.

Laikrakstos ir sīki aprakstīta atvadīšanās no mācītāja, piemēram, „Latviešu Avīzes” (29.10.1897). Suntažu kapsētā ir saglabājusies mācītāja kapa vieta, uz kapakmens rakstīts:

Propst
Emil Loppenowe
geb. Peterskapelle
15. Dezember 1820
gest. Riga
5. Oktober 1897
Psalm 28.

Peterskapelle ir Pēterupes mācītājmuiža, tagad ir vēl Saulkrastu Pēterupes baznīca.

Mācītāja kapa pieminekļa krustu, pēc Hertas Ivanovas stāstītā, esot nolauzis vējā krītošs koks.

Suntažu draudzes hroniku ir rakstījis mācītājs Jānis Zunde (1903–1985), kas bija draudzes mācītājs no 1933. februāra līdz

Mācītāja E. Lopenoves kapa vieta Suntažu kapos.

Foto Andris Linde

1946. maijam, viņa rokraksta „kronikā” Emīls Lopenove pārdēvēts par Paulu, Emīla brāli. Emīla Lopenoves jaunākais brālis Pauls dzimis 1826. gada 1. februārī Kaives muižā Piebalgas pusē, no 1844. līdz 1849.

gadam studējis Tērbatā teoloģiju, pēc tam 14 gadu ir bijis seno valodu skolotājs zēnu mācības iestādē Narvā, no 1861. gada mācītāja palīgs Narvas somu un zviedru Sv. Mihaela baznīcā, no 1863. līdz 1895. gadam – mācītājs Jegalā (Jeglecht) pie Tallinas, miris Rēvelē (Tallinā) 1901. gada 1. jūnijā (Rīgashe Rundschau, nr. 123 (04.06.1901)).

Paldies visiem, kas palīdzēja šā raksta tapšanā.

Izmantotā literatūra. Die evangelischen Prediger Livlands bis 1918. Begonnenen von Paul Baerent (1977). Propst L. Zimmermann – Lennewardten. Propst. emer. Emil Loppenowe. Nekrolog.. Mittheilungen.. 1898. Dr. Napiersky's. Beiträge und Geschichte der Kirchen und Prediger in Livland, fortgesetzt von Pastor A.W. Keussler. Riga, Moskau, Odessa. Verlag von J. Deubner. 1877. St. Peterburg: Aug. Deubner. 76.–77.; LVVA materiāli un prese u.c.

Dzintra Paegle

Augsim pāri

Kas Latvijai ir pāri darīts
gan latviešu, gan citu ļaužu,
tas nodarīts mums katram arī,
tas mūsos beržas, urdās, graužas.

Kas Latvijai ir pāri darīts,
tas nav ne ārstējams, ne glābjams,
tas indespilns ir mūsos sarīts,
lai paši savās brūcēs knābjam.

Kas Latvijai ir pāri darīts,
tam celsim Latviju reiz pāri
kā bālu asnu pavasarī,
kā deguvietā jaunu spāri.

Un augsim pāridarītājam pāri.

(J.Sirimbārdis)

Foto Gunta Būmeistare

Suntažu aktīvie jaunieši 25.03. pie pieminekļa Svešumā dzītājiem.
No kr. Samanta Deguna, Ilze Glauđiņa, Monta Barkāne,
Katrīna Andrukoviča, Una Juškāne

KULTŪRAS NAMĀ APRĪLĪ, MAIJĀ

1. aprīlī plkst. **18.00** "Saspēlēsīm?". Tautas instrumentu spēles kursu dalībnieku koncerts. Skanēs vijoles, mandolīnas un ermoņikas. Ieeja bez maksas.

16. aprīlī plkst. **10.00** pie kultūras nama **Liieldienas** maziem un lieliem kopā ar Liieldienu zaķi un citiem zvēriem.

18. aprīlī plkst. **10.00** Teātris un Es piedāvā **muzikālu izrādi bērniem** "Toms pret Superpelēm". Ieejas maksa - 2,- Euro.

1. maijā plkst. **9.00** pie kultūras nama **Zaļais tirgus**. Tirgošanās vietas pie teikt pa tel. 65037246, 29217856.

4. maijā "Ceļā uz Latvijas simtgadi" ietvaros "Baltā galdauta svētki".
No **4. aprīļa-28. aprīlim** foto izstāde "Somālija".

Kolektīvu izbraukumi.

8. aprīlī JDK "Spāre" piedalīsies pasākumā Viesatas kultūras namā.

22. aprīlī vokālais ansamblis "Svīre" koncertēs Ikšķilē, SDK "Suncele"-Meņģeles tautas namā.

2. aprīlī kultūras nama deju kolektīvi "Suncele", "Sunta", "Spāre" piedalīsies Deju lieluzveduma repertuāra pārbaudes skatē Ogres kultūras centrā.

8. aprīlī Dziesmu svētku repertuāra pārbaudes skate jauktajam korim "Suntaži".

9. aprīlī Mālpils kultūras centrā, Starptautiskā folkloras festivāla "Baltica 2018" ietvaros, notiks skate, kurā piedalīsies arī folkloras kopa "Saule".

Lai veicas!!!

1. aprīlī plkst. 18.00
Suntažu kultūras nama zālē

Saspēlēsīm?

Tautas instrumentu spēles kursu dalībnieku koncerts
Skanēs vijoles, mandolīnas un ermoņikas!

Koncerta īpašie viesi:
Suntažu folkloras kopa «Saule» un ģimeņu folkloras kopa «Garataka»

Ieeja bez maksas

Rīko: Arbalsta: Valsts Kultūras pārvalde

Apstrādā mazdārziņus ar zemes frēzi,
cena pēc vienošanās. Tel. 25985566.
Dainis.

Pateicamies kafējnīcas "Sajūtu dārzs" saimniecēm par labi sarūpēto un garšīgo bērnu mielastu.
Annas Gaidas Krūmiņas tuvinieki

Aicina darbā
strādnieces dārzniecībā
Suntažu pagasta "Spainišos".
Lūdzu zvanīt: 26009953.

Iegādāšos MTZ markas traktorus
T40, MTZ50, 52, 80, 82 ejošus vai neejošus.
Kā arī traktortehnikas agregātus.
Īpaši siena preses Kirgistan.
Tālrunis: 29102651

Jel neraudiet - mans sāpju ceļš ir galā,
Es upei melnajai nu pāri jau...
Es dusu klusā, aizmigušā salā,
Kur ciešanu un sāpju vairāk nav.
(A.Skalbe)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Ilzei un Aldim,
sakarā ar māsas un mātes,
Māras Eglītes aiziešanu mūžībā.

Biedrība "Suntalnice"

Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts.
(J. Rūsiņš)

Izsakām līdzjūtību Dzidrai Bleijai,
pavadot dēlu pēdējā gaitā.

Bijušie darba kolēģi no Jaunzemju fermas

Mans dzīves stāsts ir skaists, bet īss,
Mans dzīves krasts mirdz debesīs.
Tu vājā mani jutīsi
Un saules starā manīsi,
Tev savu mīlestību sūtīšu,
Ar ziediem zālē rakstīšu.

Simonīt, esam kopā ar Tevi
šajā skumjajā brīdī, kad pa mūžības ceļu
aiziet tava māmiņa.

Klasesbiedri, viņu vecāki un audzinātāja

(Fricis Bārda)

SVEICAM VISUS MARTA JUBILĀRUS! ĪPAŠI

70 gados
Vilni Kašu
Valentīnu Vorobeju

75 gados
Gunti Kārklīņu
Mariju Nikitovu

81 gadā
Ainu Bisenieci

82 gados
Regīnu Ancāni
Pēteri Promu

83 gados
Gaidu Ozoliņu

84 gados
Jāni Ķauni

86 gados
Elzu Galvāni

87 gados
Alfonu Mazūru

88 gados
Ausmu Ķauni

89 gados
Arni Zundi

90 gados
Luciju Magoni

93 gados
Āriju Būmani